

Kaj Turunen ps

Toimenpidealoite kesäajasta annetun valtioneuvoston asetuksen 753/2001 kumoamisesta

Eduskunnalle

Tämän toimenpidealoitteen mukaan Suomen tulisi ottaa käyttöön Keski-Euroopan aikavyöhykkeen mukainen aika ilman kesäajan käyttöä. Nykyisellä kesä-talviaikavaihtelulla on useiden tutkimusten perusteella merkittäviä terveydellisiä, kuten myös taloudellisia vaikutuksia. Ihmisen biologisen vuorokausirytmien häiriintymisen seurauksena on pitkäaikaisia väsymystiloja ja terveysriskejä. Sydän- ja verisuoniterveyshaitat ja oppimiseen liittyvät ongelmat lisääntyvät sekä vaikutukset elämän, arjen ja työelämän haasteisiin.

Tutkimuksissa on esimerkiksi todettu, että kun siirrytään kesäaikaan, katoaa meiltä yksi tunti vuorokaudesta ja unta saadaan vähemmän. Samalla häiriintyy ihmisen sisäinen kello. Sitä synkronoi erityisesti valo ja sen vaihtelu. Sisäinen kello on monimutkainen järjestelmä, johon osallistuu monia eri tekijöitä. Aivojen hypothalamuksessa oleva alue toimii eräänlaisena 'keskuskellona', joka koordinoi koko kellojärjestelmää. Sisäinen kello vaikuttaa moniin fysiologisiin tekijöihin, kuten hormonituotantoon ja lämmönsäätelyyn, mielialaan sekä immuunijärjestelmän toimintaan.

Sisäisen kellon häiriintyminen on myös liitetty kuolleisuuden lisääntymiseen. Kellonaikojen siirto saattaa laukaista tekijöitä, jotka aiheuttavat infarktin vasta muutaman päivän kuluttua; infarktiriski lisääntyi noin 15 prosentilla siirron jälkeisenä keskiviikkona. Syöpää sairastavat potilaat saivat aivoinfarktin 25 prosenttia todennäköisemmin kellon siirtämisen jälkeen kuin muuna aikana. Lisäksi yli 65-vuotiailla todettiin riskin kohonneen 20 prosenttia.

Työelämän ja arjen haasteet asettavat yhä enenevässä määrin paineita oman kehon sisäisen kellon tasapainottamiselle. Tässä talous- ja työllisyystilanteessa olisi suotavaa, että elämänrytmimme olisi tahdistettu oikeaan aikaan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Näin meillä olisi parempi mahdollisuus vastata tämän päivän työelämän ja arjen haasteisiin.

Kesä- ja talviajan poistamisella säästettäisiin myös työaikaa ja rahaa, sillä kesäaikaan siirtyminen aiheuttaa monenlaisia suunnittelu- ja ylityökustannuksia. Työvireen laskun seurauksena koneiden käyttö- ja liikenneonnettomuusriskit lisääntyvät. Kesäaikaan siirtyminen hankaloittaa myös maatalousaloilla työskentelevien elämää, sillä eläimet eivät yleensä omaksu kesäaikaa ympäröivän yhteiskunnan muuttaessa elämänrytmiään.

Eri maiden hallitukset ovat perustelleet kesäaikaa usein energiansäästötoimenpiteenä. Suomessa tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet, ettei kesäaikaan siirtyminen ole aiheuttanut näkyvää ener-

Toimenpidealoite TPA 14/2016 vp

gianskulutuksen vähenemistä. Pohjoisen pitkät kesäpäivät luonnollisesti vähentävät valaisun tarvetta. Kesä- ja talviajalla on myös ajateltu päivänvalon tahdistamista työpäivän mukaan. Työajan ja kesäajan vastaavuutta ajatellen taas voidaan kysyä, mitä sitten taas saavutetaan työpäivän ja kesäajan ajastamisella, kun kesä- ja talviaikaan siirtymiset aiheuttavat useita vakavia sydän- ja verisuoniterveyshaittoja.

Kesäaikaan siirtymistä ei käytetä lainkaan esimerkiksi Islannissa, Venäjällä, Intiassa eikä Kiinassa. Lisäksi useissa maissa, kuten Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa, osavaltiot ja provinssit voivat itsenäisesti päättää, käyttävätkö ne kesäaikaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla valtioneuvoston asetus kesäajasta (753/2001) kumotaan.

Helsingissä 12.4.2016

Kaj Turunen ps